

Program realizacji zadań w zakresie bieżącego funkcjonowania i rozwoju Gminnego Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej

(Strategiczny Program Działania)

na lata 2026–2029

1. WSTĘP

Gminne Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej od lat pełni istotną rolę w życiu społecznym, edukacyjnym i kulturalnym gminy. Dzięki działalności bibliotek oraz klubów kultury funkcjonujących w różnych miejscowościach skutecznie wspiera rozwój aktywności mieszkańców, integrację społeczności lokalnych oraz upowszechnianie kultury i czytelnictwa.

Dynamiczny rozwój gminy, napływ nowych mieszkańców, bliskość Szczecina oraz położenie w obszarze przygranicznym stwarzają zarówno nowe możliwości, jak i wyzwania dla instytucji kultury. Współczesne centrum kultury nie jest wyłącznie organizatorem wydarzeń, ale miejscem budowania relacji społecznych, rozwijania kompetencji, wspierania aktywności obywatelskiej oraz tworzenia warunków do współuczestnictwa mieszkańców w życiu lokalnej wspólnoty.

Przedstawiona koncepcja programowa zakłada kontynuację i rozwijanie dotychczasowych działań Gminnego Centrum Kultury i Bibliotek przy jednoczesnym wzmacnianiu tych obszarów, które odpowiadają na współczesne potrzeby mieszkańców. Szczególne znaczenie przypisane zostało rozwojowi edukacji kulturalnej, wspieraniu aktywności społecznej, wzmacnianiu roli bibliotek jako lokalnych centrów aktywności oraz tworzeniu oferty dostępnej dla wszystkich grup wiekowych.

Istotnym elementem programu będzie rozwijanie działań realizowanych blisko mieszkańców – zarówno w placówkach GCKiB, jak i w przestrzeni publicznej oraz poszczególnych miejscowościach gminy. Instytucja będzie aktywnie współpracować z organizacjami społecznymi, szkołami, sołectwami, lokalnymi liderami oraz partnerami krajowymi i międzynarodowymi, tworząc warunki do wspólnego realizowania inicjatyw kulturalnych, edukacyjnych i społecznych.

Przedstawiony program opiera się na przekonaniu, że Gminne Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej powinno być nowoczesnym centrum kultury, edukacji i aktywności społecznej – miejscem otwartym, dostępnym i przyjaznym mieszkańcom. Instytucją, która nie tylko organizuje wydarzenia, ale także buduje wspólnotę, wspiera rozwój lokalnych inicjatyw oraz aktywnie uczestniczy w kształtowaniu jakości życia mieszkańców gminy.

2. DIAGNOZA STANU GMINNEGO CENTRUM KULTURY I BIBLIOTEK W DOBREJ

Gminne Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej jest samorządową instytucją kultury o istotnym znaczeniu dla życia społecznego i kulturalnego gminy. Dzięki funkcjonowaniu sieci bibliotek oraz klubów kultury zlokalizowanych w różnych miejscowościach gminy

instytucja skutecznie realizuje zadania z zakresu upowszechniania kultury, edukacji kulturalnej, animacji społecznej oraz integracji mieszkańców.

Dotychczasowa działalność GCKiB obejmuje szeroki zakres przedsięwzięć skierowanych do dzieci, młodzieży, osób dorosłych oraz seniorów. Instytucja pełni funkcję miejsca spotkań, budowania relacji społecznych, rozwijania zainteresowań oraz wspierania aktywności mieszkańców. Istotnym atutem jest także połączenie działalności kulturalnej i bibliotecznej, umożliwiające prowadzenie działań edukacyjnych, społecznych i integracyjnych w różnych częściach gminy.

Analiza obecnej działalności wskazuje, że przy zachowaniu dotychczasowych, cenionych przez mieszkańców kierunków aktywności istnieje przestrzeń do dalszego rozwoju i wzmacniania roli instytucji jako centrum kultury, edukacji i aktywności społecznej.

Do najważniejszych obszarów posiadających potencjał dalszego rozwoju należą:

- wzmacnianie spójnej komunikacji i promocji działań realizowanych przez GCKiB, tak aby oferta instytucji była jeszcze bardziej rozpoznawalna we wszystkich miejscowościach gminy oraz poza nią,
- dalsze rozwijanie działań integrujących mieszkańców różnych miejscowości gminy oraz budujących poczucie wspólnoty w dynamicznie rozwijającym się środowisku społecznym,
- poszerzanie oferty skierowanej do młodzieży, młodych dorosłych oraz nowych mieszkańców gminy,
- rozwijanie funkcji bibliotek jako lokalnych centrów aktywności społecznej, edukacyjnej i międzypokoleniowej,
- wzmacnianie działań wykorzystujących nowoczesne technologie oraz nowe formy edukacji kulturowej,
- rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, placówkami oświatowymi, instytucjami kultury oraz partnerami krajowymi i zagranicznymi,
- zwiększanie udziału projektów finansowanych ze środków zewnętrznych, umożliwiających realizację nowych przedsięwzięć oraz poszerzanie oferty programowej,
- dalsze rozwijanie działań realizowanych poza siedzibami instytucji, w bezpośredniej współpracy z mieszkańcami, sołectwami oraz lokalnymi środowiskami społecznymi.

Potencjał rozwojowy Gminnego Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej związany jest przede wszystkim z wyjątkową specyfiką gminy, która należy do najszybciej rozwijających się gmin regionu. Bliskość Szczecina, położenie przy granicy polsko-niemieckiej, napływ nowych mieszkańców oraz zróżnicowanie społeczne i pokoleniowe stwarzają korzystne warunki do rozwijania nowoczesnej oferty kulturalnej, edukacyjnej i społecznej.

Szczególnie perspektywiczne wydają się działania łączące kulturę z edukacją, kreatywnością, nowymi technologiami, projektowaniem, aktywnością obywatelską oraz budowaniem dobrostanu mieszkańców. Istotnym kierunkiem może być również rozwijanie inicjatyw

wspierających młodych twórców, lokalnych liderów oraz oddolne działania mieszkańców, przy jednoczesnym zachowaniu otwartego i integracyjnego charakteru instytucji.

W kontekście rozwoju gminy oraz zmieniających się potrzeb społecznych Gminne Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej posiada realne możliwości dalszego wzmacniania swojej roli jako nowoczesnego centrum kultury, edukacji i integracji społecznej. Wskazane obszary rozwoju należy postrzegać nie jako odpowiedź na braki, lecz jako naturalny etap dalszego rozwoju instytucji, która skutecznie realizuje swoją misję i jednocześnie pozostaje otwarta na nowe wyzwania oraz potrzeby mieszkańców.

3. MISJA I WIZJA GMINNEGO CENTRUM KULTURY I BIBLIOTEK W DOBREJ (2026–2029)

Misją Gminnego Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej jest tworzenie otwartej, dostępnej i przyjaznej przestrzeni kultury, edukacji oraz aktywności społecznej, sprzyjającej integracji mieszkańców, rozwojowi zainteresowań, budowaniu lokalnej tożsamości oraz aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym i kulturalnym gminy.

Instytucja realizuje swoją misję poprzez upowszechnianie kultury, rozwijanie czytelnictwa, wspieranie edukacji kulturalnej, animowanie działań społecznych oraz tworzenie warunków do współpracy pomiędzy mieszkańcami, organizacjami społecznymi, placówkami oświatowymi i środowiskami twórczymi.

W perspektywie lat 2026–2029 Gminne Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej będzie nowoczesnym centrum kultury, edukacji i aktywności społecznej, odpowiadającym na potrzeby dynamicznie rozwijającej się społeczności gminy.

Instytucja będzie miejscem integrującym mieszkańców różnych pokoleń i miejscowości, wspierającym rozwój kompetencji kulturowych, społecznych i obywatelskich oraz aktywnie współpracującym z organizacjami pozarządowymi, szkołami, instytucjami kultury, środowiskiem akademickim i partnerami międzynarodowymi.

GCKiB będzie rozwijać działalność opartą na partnerstwie, dostępności i innowacyjności, wykorzystując potencjał bibliotek, klubów kultury oraz lokalnych społeczności do tworzenia atrakcyjnej i różnorodnej oferty skierowanej do dzieci, młodzieży, osób dorosłych i seniorów.

Szczególnym kierunkiem rozwoju będzie wzmacnianie roli instytucji jako centrum aktywności lokalnej funkcjonującego blisko mieszkańców. GCKiB będzie konsekwentnie rozwijać działania realizowane nie tylko w swoich siedzibach, ale również w przestrzeni publicznej, sołectwach i miejscach codziennej aktywności mieszkańców. Dzięki temu kultura stanie się jeszcze bardziej dostępna, a instytucja będzie obecna tam, gdzie tworzy się życie społeczne gminy.

Istotnym elementem rozwoju będzie również wykorzystanie potencjału położenia gminy w bezpośrednim sąsiedztwie Szczecina oraz przy granicy polsko-niemieckiej. Pozwoli to na rozwijanie współpracy ponadlokalnej i międzynarodowej, realizację projektów partnerskich oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych wspierających rozwój oferty programowej.

Gminne Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej będzie instytucją otwartą na zmiany, aktywnie reagującą na potrzeby mieszkańców, wspierającą inicjatywy oddolne oraz budującą trwałe relacje oparte na współpracy, zaufaniu i wspólnej odpowiedzialności za rozwój życia społecznego i kulturalnego gminy.

3.1. FILARY PROGRAMOWE

Działalność programowa Gminnego Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej oparta będzie na sześciu komplementarnych filarach, odpowiadających na potrzeby mieszkańców, kierunki rozwoju gminy oraz współczesne wyzwania stojące przed instytucjami kultury.

FILAR I – KULTURA BLISKO MIESZKAŃCA

Podstawowym zadaniem GCKiB będzie rozwijanie działań kulturalnych dostępnych dla mieszkańców wszystkich miejscowości gminy. Instytucja będzie aktywnie obecna nie tylko w swoich siedzibach, lecz również w przestrzeni publicznej, sołectwach oraz miejscach codziennej aktywności mieszkańców.

Realizowane będą wydarzenia lokalne, działania plenerowe, inicjatywy sąsiedzkie oraz projekty integrujące mieszkańców różnych miejscowości. Szczególne znaczenie będą miały przedsięwzięcia budujące lokalną tożsamość, wzmacniające więzi społeczne oraz angażujące mieszkańców w tworzenie oferty kulturalnej.

Przykładowe działania mogą obejmować:

- cykl wydarzeń „Kultura w Sołectwach”,
- letnie kino plenerowe,
- sąsiedzkie pikniki i spotkania międzypokoleniowe,
- lokalne festiwale i przeglądy twórczości mieszkańców,
- projekty dokumentujące historię i tożsamość poszczególnych miejscowości gminy.

FILAR II – BIBLIOTEKA JAKO CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ

Biblioteki funkcjonujące w strukturze GCKiB rozwijane będą jako nowoczesne miejsca spotkań, edukacji, integracji oraz aktywności społecznej.

Obok działań związanych z rozwojem czytelnictwa realizowane będą projekty edukacyjne, warsztaty, spotkania autorskie, działania międzypokoleniowe oraz inicjatywy wspierające rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców.

Przykładowe działania mogą obejmować:

- Dyskusyjne Kluby Książki,
- Bibliotekę Pokoleń,
- Akademię Kompetencji Cyfrowych dla Seniorów,
- spotkania autorskie i literackie,
- rodzinne kluby czytelnicze,
- lokalne archiwa społeczne i projekty historii mówionej.

FILAR III – EDUKACJA KULTURALNA I MIĘDZYPOKOLENIOWA

Kontynuowana i rozwijana będzie oferta edukacyjna skierowana do dzieci, młodzieży, dorosłych oraz seniorów.

Priorytetem pozostaną działania rozwijające kompetencje kulturowe, kreatywność oraz aktywne uczestnictwo w kulturze. Szczególne miejsce zajmą projekty integrujące różne grupy wiekowe oraz budujące wspólnotę mieszkańców.

Przykładowe działania mogą obejmować:

- warsztaty artystyczne i rękodzielnicze,
- projekty edukacyjne realizowane we współpracy ze szkołami,
- rodzinne warsztaty kreatywne,
- międzypokoleniowe projekty społeczne,
- uniwersytet aktywnego mieszkańca,
- działania promujące lokalne dziedzictwo kulturowe.

FILAR IV – KULTURA DOSTĘPNA I PRZYJAZNA

Istotnym kierunkiem rozwoju będzie zwiększanie dostępności oferty kulturalnej dla wszystkich mieszkańców, niezależnie od wieku, sprawności czy indywidualnych potrzeb.

Realizowane będą działania uwzględniające zasady projektowania uniwersalnego, dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjnej.

Przykładowe działania mogą obejmować:

- program „Kultura Dostępna w Gminie Dobra”,
- wydarzenia przyjazne sensorycznie,
- warsztaty dla rodzin i opiekunów,
- szkolenia z zakresu dostępności dla pracowników i partnerów,
- projekty integrujące osoby o różnych potrzebach i możliwościach.

FILAR V – KREATYWNOSĆ, NOWE TECHNOLOGIE I KOMPETENCJE PRZYSZŁOŚCI

Ważnym elementem działalności GCKiB będzie rozwijanie kreatywności mieszkańców poprzez działania łączące kulturę, edukację oraz nowe technologie.

Oferta obejmować będzie warsztaty z zakresu sztuk wizualnych, projektowania, fotografii, grafiki, architektury, nowych mediów oraz edukacji cyfrowej.

Przykładowe działania mogą obejmować:

- warsztaty designu i projektowania,
- zajęcia z grafiki cyfrowej i fotografii,
- edukację architektoniczną dzieci i młodzieży,
- działania wykorzystujące sztuczną inteligencję w edukacji i kulturze,
- projekty łączące sztukę, naukę i technologię,
- konkursy i wystawy twórczości projektowej mieszkańców.

FILAR VI – AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA I ROZWÓJ TALENTÓW

GCKiB będzie wspierać rozwój lokalnych talentów, liderów społecznych oraz oddolnych inicjatyw mieszkańców.

Instytucja stworzy warunki do prezentacji twórczości amatorskiej i profesjonalnej, realizacji projektów społecznych oraz rozwoju aktywności obywatelskiej.

Przykładowe działania mogą obejmować:

- przeglądy twórczości dzieci, młodzieży i dorosłych,
- konkursy i wystawy lokalnych twórców,
- programy wspierające młodych artystów i animatorów kultury,
- mikrogranty dla mieszkańców i organizacji społecznych,
- projekty realizowane wspólnie z organizacjami pozarządowymi,
- działania transgraniczne i międzynarodowe angażujące mieszkańców gminy.

4. WSPÓŁPRACA I PARTNERSTWA

Rozwój Gminnego Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej opierać się będzie na systematycznej współpracy z instytucjami kultury, placówkami oświatowymi, środowiskiem akademickim, organizacjami pozarządowymi, partnerami społecznymi oraz instytucjami krajowymi i międzynarodowymi.

Partnerstwa traktowane będą jako jeden z ważnych elementów rozwoju instytucji, umożliwiający podnoszenie jakości oferty programowej, wymianę doświadczeń, pozyskiwanie środków zewnętrznych oraz tworzenie projektów odpowiadających na potrzeby mieszkańców.

4.1. Współpraca z instytucjami kultury

GCKiB rozwijać będzie współpracę z instytucjami kultury działającymi na poziomie lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim.

Wspólne przedsięwzięcia umożliwią:

- wymianę doświadczeń programowych i organizacyjnych,
- realizację wspólnych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych,
- poszerzanie oferty kierowanej do mieszkańców,
- efektywne wykorzystanie zasobów kadrowych, organizacyjnych i infrastrukturalnych.

Przykładowymi partnerami mogą być instytucje kultury województwa zachodniopomorskiego, biblioteki publiczne, domy kultury, muzea, galerie sztuki oraz podmioty prowadzące działalność edukacyjną i animacyjną.

4.2. Współpraca z placówkami oświatowymi i środowiskiem akademickim

Istotnym kierunkiem działań będzie rozwijanie współpracy ze szkołami, przedszkolami oraz uczelniami wyższymi.

Współpraca ta może obejmować:

- realizację wspólnych projektów edukacyjnych i społecznych,
- organizację warsztatów, seminariów i spotkań tematycznych,
- działania rozwijające kreatywność oraz kompetencje przyszłości,
- prezentację twórczości uczniów, studentów i absolwentów,
- projekty łączące kulturę, edukację, naukę i nowe technologie.

Szczególną wartość mogą stanowić partnerstwa z uczelniami regionu, umożliwiające mieszkańcom dostęp do nowoczesnych form edukacji kulturalnej oraz projektów realizowanych we współpracy ze środowiskiem akademickim.

4.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i partnerami społecznymi

Jednym z priorytetów będzie rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami, kołami gospodyń wiejskich, ochotniczymi strażami pożarnymi oraz innymi podmiotami aktywnie działającymi na rzecz mieszkańców gminy.

Partnerstwa te umożliwią:

- realizację projektów społecznych i międzypokoleniowych,
- wspieranie aktywności obywatelskiej mieszkańców,
- rozwijanie inicjatyw oddolnych,
- organizację wydarzeń lokalnych,
- wzmacnianie integracji społecznej i współpracy pomiędzy miejscowościami gminy.

Istotnym kierunkiem będzie również wspieranie mieszkańców w realizacji własnych pomysłów i inicjatyw kulturalnych.

4.4. Współpraca z lokalnymi liderami, twórcami i animatorami kultury

GCKiB będzie wspierać aktywność lokalnych twórców, animatorów kultury, instruktorów, rękodzielników oraz osób zaangażowanych w życie społeczne gminy.

Współpraca ta może obejmować:

- prezentację twórczości mieszkańców,
- organizację wystaw, warsztatów i spotkań,
- realizację projektów społeczno-kulturalnych,
- działania promujące lokalne dziedzictwo i tożsamość kulturową,
- wspieranie rozwoju talentów oraz aktywności twórczej mieszkańców.

4.5. Współpraca międzynarodowa i transgraniczna

Położenie gminy w bezpośrednim sąsiedztwie granicy polsko-niemieckiej stwarza korzystne warunki do rozwijania współpracy międzynarodowej.

Działania te obejmować mogą:

- realizację projektów kulturalnych, edukacyjnych i społecznych finansowanych ze środków krajowych i europejskich,
- wymianę doświadczeń pomiędzy instytucjami kultury,
- organizację wspólnych wydarzeń i spotkań mieszkańców,
- działania skierowane do dzieci i młodzieży,
- rozwijanie kompetencji zespołu w zakresie realizacji projektów międzynarodowych.

Współpraca transgraniczna może stać się istotnym elementem wzmacniającym pozycję GCKiB oraz zwiększającym możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na rozwój oferty programowej.

4.6. Partnerstwa na rzecz pozyskiwania środków zewnętrznych

Współpraca z partnerami instytucjonalnymi, społecznymi i edukacyjnymi będzie również wykorzystywana do przygotowywania wspólnych projektów finansowanych ze środków zewnętrznych.

Szczególne znaczenie będą miały programy wspierające rozwój kultury, edukacji, czytelnictwa, integracji społecznej, współpracy międzynarodowej oraz aktywizacji mieszkańców.

Budowanie trwałych partnerstw zwiększy możliwości rozwoju GCKiB oraz pozwoli na realizację przedsięwzięć wykraczających poza bieżący budżet instytucji.

5. KOMUNIKACJA I WIZERUNEK

Komunikacja Gminnego Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej stanowić będzie istotny element budowania relacji z mieszkańcami oraz wzmacniania roli instytucji jako lokalnego centrum kultury, edukacji i aktywności społecznej.

Działania komunikacyjne koncentrować się będą na zwiększaniu dostępności informacji, wzmacnianiu rozpoznawalności oferty oraz budowaniu trwałych relacji z mieszkańcami wszystkich miejscowości gminy. Komunikacja prowadzona będzie w sposób spójny, przejrzysty i dostosowany do potrzeb różnych grup odbiorców.

5.1. Cele komunikacji

Główne cele komunikacji obejmują:

- zwiększanie rozpoznawalności oferty GCKiB na terenie całej gminy i poza nią,
- wzmacnianie identyfikacji mieszkańców z działalnością instytucji,
- skuteczne informowanie o wydarzeniach, projektach i działaniach edukacyjnych,
- promowanie bibliotek i klubów kultury jako miejsc aktywności lokalnej,
- docieranie do nowych grup odbiorców, w szczególności młodzieży, młodych rodzin oraz nowych mieszkańców gminy,

- budowanie długofalowych relacji z mieszkańcami, partnerami i organizacjami społecznymi.

5.2. Spójna tożsamość komunikacyjna

Podstawą działań promocyjnych będzie spójna komunikacja oparta na misji i wartościach instytucji.

Komunikacja prowadzona będzie w sposób:

- czytelny i zrozumiały,
- przyjazny dla różnych grup odbiorców,
- uwzględniający zasady dostępności informacyjnej,
- konsekwentny pod względem identyfikacji wizualnej i przekazu.

Szczególny nacisk zostanie położony na prezentowanie GCKiB jako instytucji otwartej, aktywnej i bliskiej mieszkańcom.

5.3. Narzędzia i kanały komunikacji

Komunikacja realizowana będzie przy wykorzystaniu różnorodnych kanałów informacyjnych dostosowanych do potrzeb odbiorców.

W szczególności wykorzystywane będą:

- strona internetowa GCKiB jako podstawowe źródło informacji,
- media społecznościowe,
- newsletter elektroniczny,
- materiały informacyjne dostępne w bibliotekach i klubach kultury,
- współpraca z mediami lokalnymi i regionalnymi,
- kanały komunikacji wykorzystywane przez gminę, sołectwa oraz partnerów społecznych.

Istotnym elementem będzie również rozwijanie bezpośredniej komunikacji z mieszkańcami podczas wydarzeń, spotkań i konsultacji społecznych.

5.4. Promocja projektów i wydarzeń

Każde wydarzenie oraz projekt realizowany przez GCKiB objęty będzie odpowiednio zaplanowanymi działaniami informacyjnymi i promocyjnymi.

Przygotowywane działania promocyjne uwzględniać będą:

- charakter przedsięwzięcia,

- grupy docelowe,
- skalę wydarzenia,
- dostępne kanały komunikacji.

Promocja będzie koncentrować się nie tylko na samych wydarzeniach, ale również na procesie ich powstawania oraz zaangażowaniu mieszkańców w tworzenie oferty kulturalnej.

5.5. Współpraca promocyjna i partnerska

Istotnym elementem budowania wizerunku instytucji będzie współpraca z partnerami lokalnymi i regionalnymi.

W szczególności rozwijana będzie współpraca z:

- placówkami oświatowymi,
- organizacjami pozarządowymi,
- bibliotekami i instytucjami kultury,
- sołectwami,
- lokalnymi liderami społecznymi,
- mediami i patronami medialnymi.

Działania te przyczynią się do zwiększania zasięgu komunikacji, wzmocnienia rozpoznawalności GCKiB oraz budowania pozytywnego wizerunku instytucji jako aktywnego uczestnika życia społecznego i kulturalnego gminy.

5.6. Komunikacja dostępna i nowoczesna

Ważnym kierunkiem rozwoju będzie wdrażanie rozwiązań zwiększających dostępność komunikacji oraz wykorzystanie nowoczesnych narzędzi informacyjnych.

Działania te mogą obejmować:

- dostosowywanie materiałów informacyjnych do potrzeb różnych grup odbiorców,
- rozwój komunikacji cyfrowej,
- wykorzystanie materiałów multimedialnych,
- tworzenie treści przyjaznych dla odbiorców o różnych potrzebach komunikacyjnych,
- rozwijanie nowoczesnych form kontaktu z mieszkańcami.

Komunikacja będzie traktowana nie tylko jako narzędzie promocji, ale również jako element budowania wspólnoty, wzmacniania zaangażowania mieszkańców oraz rozwijania dialogu pomiędzy instytucją a lokalną społecznością.

6. FINANSOWANIE I ROZWÓJ

Realizacja programu rozwoju Gminnego Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej opierać się będzie na odpowiedzialnym gospodarowaniu środkami publicznymi oraz konsekwentnej dywersyfikacji źródeł finansowania.

Podstawę funkcjonowania instytucji stanowić będzie dotacja organizatora, uzupełniana środkami pozyskiwanymi z programów krajowych, funduszy europejskich, partnerstw instytucjonalnych oraz działalności własnej. Pozyskiwanie środków zewnętrznych traktowane będzie jako jeden z kluczowych elementów wspierających rozwój oferty programowej, edukacyjnej i społecznej GCKiB.

6.1. Programy krajowe i resortowe

GCKiB będzie aktywnie aplikować o środki finansowe w ramach programów wspierających rozwój kultury, edukacji oraz aktywności społecznej.

W szczególności planowane jest korzystanie z programów:

- Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Narodowego Centrum Kultury,
- Instytutu Książki,
- programów wspierających rozwój bibliotek publicznych,
- programów wspierających edukację kulturalną, czytelnictwo oraz działania międzypokoleniowe.

Pozyskane środki mogą być przeznaczane między innymi na:

- rozwój oferty bibliotek,
- działania edukacyjne i warsztatowe,
- projekty dla dzieci, młodzieży i seniorów,
- przedsięwzięcia związane z dostępnością kultury,
- rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców,
- inicjatywy wspierające aktywność społeczną i obywatelską.

Przykładowe programy:

- Edukacja Kulturalna,
- Kultura Dostępna,
- Dom Kultury+,
- BLISKO (NCK),
- Partnerstwo dla Książki,
- Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa.

6.2. Fundusze Unii Europejskiej

Istotnym kierunkiem pozyskiwania środków będą programy finansowane ze środków Unii Europejskiej wspierające kulturę, edukację, integrację społeczną i współpracę międzynarodową.

Możliwe obszary finansowania obejmują:

- rozwój kompetencji mieszkańców,
- współpracę międzynarodową,
- działania edukacyjne i społeczne,
- projekty skierowane do dzieci i młodzieży,
- rozwój dostępności instytucji kultury,
- inicjatywy wspierające aktywność obywatelską.

Przykładowe programy:

- Erasmus+,
- Europejski Korpus Solidarności,
- Kreatywna Europa,
- Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego,
- programy wspierające rozwój społeczności lokalnych.

6.3. Współpraca transgraniczna

Położenie gminy w bezpośrednim sąsiedztwie granicy polsko-niemieckiej stwarza wyjątkowe możliwości realizacji projektów transgranicznych.

Rozwijana będzie współpraca z partnerami z Meklemburgii-Pomorza Przedniego w zakresie:

- edukacji kulturalnej,
- wymiany doświadczeń,
- wspólnych wydarzeń i projektów społecznych,
- działań dla dzieci i młodzieży,
- projektów związanych z dziedzictwem kulturowym i integracją mieszkańców pogranicza.

Przykładowym źródłem finansowania mogą być programy Interreg Polska–Niemcy.

6.4. Partnerstwa i współpraca z sektorem prywatnym

Rozwój działalności GCKiB wspierany będzie również poprzez budowanie partnerstw z przedsiębiorcami oraz podmiotami gospodarczymi funkcjonującymi na terenie gminy i regionu.

Współpraca może obejmować:

- sponsoring wydarzeń i projektów,
- wsparcie rzeczowe i organizacyjne,
- wspólne inicjatywy społeczne,
- działania promujące lokalną przedsiębiorczość i odpowiedzialność społeczną biznesu.

Partnerstwa te mogą przyczyniać się do zwiększenia skali realizowanych przedsięwzięć oraz budowania trwałych relacji pomiędzy instytucją kultury a lokalnym środowiskiem gospodarczym.

6.5. Działalność własna

Uzupełniającym źródłem finansowania będą przychody generowane w ramach działalności statutowej i własnej instytucji.

Mogą one obejmować:

- odpłatne warsztaty i zajęcia specjalistyczne, koncerty,
- organizację wydarzeń i przedsięwzięć komercyjnych zgodnych z profilem działalności instytucji,
- wynajem przestrzeni i infrastruktury zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- sprzedaż wydawnictw, materiałów edukacyjnych i promocyjnych.

Uzyskane środki przeznaczone będą na realizację celów statutowych, rozwój oferty programowej oraz podnoszenie jakości działalności GCKiB.

6.6. Rozwój kompetencji projektowych i grantowych

Skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych wymaga stałego rozwijania kompetencji zespołu instytucji.

Dlatego jednym z kierunków działań będzie:

- monitorowanie dostępnych programów grantowych,
- rozwijanie współpracy partnerskiej,
- podnoszenie kompetencji pracowników w zakresie przygotowywania i rozliczania projektów,
- budowanie długofalowych partnerstw umożliwiających wspólne aplikowanie o środki zewnętrzne.

Celem tych działań będzie zwiększanie udziału środków pozabudżetowych w finansowaniu przedsięwzięć realizowanych przez GCKiB oraz tworzenie stabilnych warunków dla dalszego rozwoju instytucji.

7. STRUKTURA ORGANIZACYJNA

Zarządzanie Gminnym Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej opierać się będzie na zasadzie ciągłości funkcjonowania instytucji, efektywnej współpracy pomiędzy poszczególnymi placówkami oraz elastycznym podejściu do realizacji projektów i przedsięwzięć programowych.

Szczególną wartością GCKiB stanowi rozbudowana sieć bibliotek i klubów kultury funkcjonujących w różnych miejscowościach gminy. Istotnym zadaniem zarządczym będzie wzmacnianie współpracy pomiędzy tymi jednostkami oraz budowanie spójnej oferty odpowiadającej na potrzeby mieszkańców całej gminy.

7.1. Zarządzanie siecią bibliotek i klubów kultury

Działalność GCKiB realizowana będzie z poszanowaniem dotychczasowego dorobku instytucji oraz specyfiki poszczególnych placówek.

Priorytetem będzie:

- wzmacnianie współpracy pomiędzy bibliotekami i klubami kultury,
- wymiana doświadczeń i dobrych praktyk,
- wspólne planowanie działań programowych,
- efektywne wykorzystywanie zasobów kadrowych i organizacyjnych,

- rozwijanie oferty odpowiadającej na potrzeby poszczególnych miejscowości.

Celem tych działań będzie budowanie spójnej, rozpoznawalnej i dostępnej oferty dla mieszkańców całej gminy.

7.2. Projektowy model realizacji działań

Realizacja przedsięwzięć programowych opierać się będzie na współpracy zespołów tworzonych w zależności od charakteru i skali realizowanych działań.

W szczególności:

- działania biblioteczne, edukacyjne i animacyjne realizowane będą przez pracowników poszczególnych placówek,
- większe przedsięwzięcia realizowane będą przez zespoły zadaniowe tworzone z udziałem pracowników różnych jednostek organizacyjnych GCKiB,
- w zależności od potrzeb do współpracy zapraszani będą specjaliści, instruktorzy i eksperci zewnętrzni.

Takie rozwiązanie pozwoli na skuteczne wykorzystanie potencjału całej instytucji oraz elastyczne reagowanie na potrzeby mieszkańców.

7.3. Zarządzanie oparte na współpracy

Ważnym elementem funkcjonowania instytucji będzie rozwijanie kultury organizacyjnej opartej na współpracy, komunikacji i współodpowiedzialności za realizowane działania.

Zakłada się:

- regularne spotkania zespołu,
- wspólne planowanie działań programowych,
- wymianę doświadczeń pomiędzy placówkami,
- aktywne włączanie pracowników w proces tworzenia oferty programowej,
- wspieranie inicjatyw oddolnych realizowanych przez pracowników.

Takie podejście pozwoli na lepsze wykorzystanie potencjału zespołu oraz wzmacnianie identyfikacji pracowników z celami instytucji.

7.4. Rozwój kompetencji zespołu

Jednym z priorytetów zarządzania będzie systematyczne podnoszenie kompetencji pracowników.

Rozwijane będą w szczególności kompetencje związane z:

- animacją i edukacją kulturalną,
- działalnością biblioteczną i promocją czytelnictwa,
- przygotowywaniem i realizacją projektów grantowych,
- pozyskiwaniem środków zewnętrznych,
- komunikacją i promocją,
- wykorzystaniem nowych technologii,
- dostępnością kultury i obsługą osób o szczególnych potrzebach.

Inwestowanie w rozwój kompetencji zespołu przyczyni się do podnoszenia jakości działań GCKiB oraz zwiększania potencjału instytucji w zakresie realizacji nowych przedsięwzięć.

7.5. Zarządzanie jakością i ewaluacja działań

Istotnym elementem funkcjonowania instytucji będzie systematyczne monitorowanie jakości realizowanych działań oraz badanie potrzeb mieszkańców.

W tym celu wykorzystywane będą:

- konsultacje i rozmowy z mieszkańcami,
- ankiety ewaluacyjne,
- analiza frekwencji i uczestnictwa,
- współpraca z partnerami społecznymi i lokalnymi liderami.

Pozwoli to na bieżące dostosowywanie oferty do zmieniających się potrzeb społeczności lokalnej oraz efektywne planowanie dalszego rozwoju instytucji.

8. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY I ZAPLECZA

Rozwój działalności Gminnego Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej wymaga równoległego doskonalenia warunków organizacyjnych, technicznych i infrastrukturalnych służących realizacji działań kulturalnych, edukacyjnych i społecznych.

Ewentualne działania inwestycyjne powinny być poprzedzone analizą potrzeb mieszkańców, oceną stanu technicznego obiektów oraz możliwościami finansowymi organizatora.

W perspektywie najbliższych lat pożądanymi kierunkami rozwoju mogą być:

- sukcesywna modernizacja wyposażenia bibliotek i klubów kultury,

- rozwój infrastruktury wspierającej działalność edukacyjną i warsztatową,
- poprawa dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjnej,
- rozwój zaplecza technicznego wykorzystywanego podczas wydarzeń kulturalnych,
- doposażanie placówek w sprzęt multimedialny i narzędzia wspierające edukację cyfrową,
- tworzenie przyjaznych przestrzeni służących integracji mieszkańców i realizacji działań międzypokoleniowych,
- pozyskiwanie środków zewnętrznych wspierających rozwój infrastruktury instytucji.

Szczególna uwaga poświęcona będzie rozwiązaniom zwiększającym komfort użytkowników, dostępność oferty oraz możliwości realizacji nowoczesnych działań edukacyjnych i kulturalnych.

ZAKOŃCZENIE

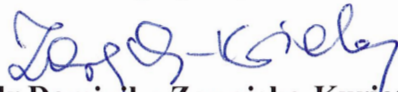
Przedstawiona koncepcja stanowi spójny, realistyczny i długofalowy program rozwoju Gminnego Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej na lata 2026–2029. Opiera się na poszanowaniu dotychczasowego dorobku instytucji oraz przekonaniu, że współczesna instytucja kultury pełni nie tylko funkcję organizatora wydarzeń, ale również ważnego partnera w budowaniu wspólnoty lokalnej, rozwoju edukacji kulturalnej oraz aktywizacji społecznej mieszkańców.

Proponowany kierunek rozwoju zakłada wzmacnianie roli GCKiB jako miejsca integracji, współpracy i dialogu, dostępnego dla mieszkańców wszystkich miejscowości gminy, niezależnie od wieku, zainteresowań czy poziomu aktywności społecznej. Szczególne znaczenie przypisane zostało rozwojowi bibliotek jako lokalnych centrów aktywności, wspieraniu inicjatyw oddolnych, budowaniu partnerstw oraz zwiększaniu dostępności kultury.

Istotnym elementem programu jest również odpowiedzialne i długofalowe podejście do zarządzania instytucją, oparte na współpracy, rozwoju kompetencji zespołu oraz aktywnym pozyskiwaniu środków zewnętrznych wspierających realizację nowych przedsięwzięć.

Wierzę, że dzięki wykorzystaniu potencjału mieszkańców, pracowników, partnerów społecznych i instytucjonalnych oraz wyjątkowych uwarunkowań Gminy Dobra, Gminne Centrum Kultury i Bibliotek może stać się nowoczesnym centrum kultury, edukacji i aktywności społecznej, skutecznie odpowiadającym na potrzeby współczesnej społeczności lokalnej.

Przedstawiony program traktuję jako kierunek rozwoju oparty na dialogu, współpracy i otwartości na potrzeby mieszkańców, a jego realizacja może przyczynić się do dalszego wzmacniania roli GCKiB jako jednej z najważniejszych instytucji życia społecznego i kulturalnego gminy.

dr Dominika Zawojska-Kuriata

